Es reprenen els treballs d'excavació al jaciment de Coll del Moro (Gandesa)

Nova campanya d'excavació al **jaciment de Coll del Moro**, un assentament iber fortificat d'uns 3.350 metres de la tribu dels ilercavons, que es troba al municipi de Gandesa i que forma part de la Ruta dels Ibers.

Els treballs formen part del projecte de recerca UB-ICAC «Formació, desenvolupament i dissolució de la cultura ibèrica al curs inferior de l'Ebre (s. IX-I aC)», dirigit per **Rafel Jornet** (UB – Món Iber ROCS), **Maria Carme Belarte** (ICREA-ICAC), Jordi Morer (Món Iber ROCS), David Asensio (UB – UAB – Món Iber ROCS) i Joan Sanmartí (UB). Amb el finançament del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Gandesa.

La **campanya d'excavació de 2019 (del 8 al 27 de juliol)** serà fonamentalment de dibuix i documentació d'estructures. Durant la primavera de 2019 es va realitzar una intervenció preventiva al jaciment a fi de retirar les terreres antigues i condicionar l'àrea d'accés. Ara, es completaran aquests treballs previs i es documentaran les noves estructures descobertes durant la darrera intervenció. També es preveu la neteja de les àrees excavades d'antic per tal de completar el registre i documentació del conjunt d'estructures.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

Jaciment de Coll del Moro, campanya de 2015 – ICAC (cc) BY-NC-SA

Els treballs d'excavació en aquesta zona es varen reprendre el 2014, en el marc del projecte «El primer mil·lenni AC als territoris del curs inferior de l'Ebre: la formació, desenvolupament i dissolució de la cultura ibèrica 2014-2017», liderat per la Universitat de Barcelona i amb la participació de l'ICAC.

Fins aquell moment, les intervencions (iniciades els anys 70) s'havien centrat a l'àrea nord, l'àrea de la torre o fortí del Coll del Moro i en estructures properes, però l'hàbitat es coneixia poc. L'ampliació de la zona d'excavació va permetre localitzar les **restes d'un sector d'hàbitat del segle III aC**, amb nombrosos vestigis de fonaments de cases i carrers.

La tercera campanya d'excavació (2016) va permetre documentar un conjunt d'estructures interpretades com un **trull del segle III aC, el més antic de Catalunya**, que pertany a l'ibèric ple i es va abandonar cap a l'any 200 aC. Per damunt hi ha una fase posterior, romanorepublicana, del 125 aC aproximadament.

Bastió i trull descoberts a Coll del Moro – ICAC (cc) BY-NC-SA

Els últims treballs arqueològics s'han centrat en l'excavació de l'anomenada "zona 2": un conjunt d'edificis complexos formats per un cos rectangular, amb diversos àmbits i adossat

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)

a un probable mur de tanca. Les edificacions es comuniquen entre si mitjançant uns recintes absidals que, probablement, tenien una funció defensiva.

El més oriental d'aquests és l'edifici excavat a finals dels anys 80 per Núria Rafel i interpretat com a **taller de rentat de lli i producció tèxtil**. En les darreres campanyes d'excavació s'han recuperat abundants materials arqueològics, entre els quals destaquen els grans contenidors ceràmics i els pesos de teler, així com restes carpològiques (sobretot abundants llavors de *Vitis vinifera* –llavors de raïm). Els resultats de les intervencions indiquen que aquesta zona del jaciment té un marcat caràcter econòmic i artesanal.

També s'han trobat altres restes de possible caire productiu, però de funció incerta (un dipòsit, un possible forn…). En una de les habitacions del complex es va trobar un **ritual de fundació** que podem descriure com un retall a la roca natural a l'interior del qual hi havia dipositats una pedra polida, un fragment de ceràmica i un os de porc. En el món ibèric, els rituals de fundació eren una pràctica habitual per a aconseguir la protecció dels déus.

Paral·lelament als treballs d'excavació, s'ha prospectat l'àrea situada immediatament al nord del jaciment, on es documenten indicis d'ocupació coetànies damunt una superfície de diverses hectàrees.

Contingut extret de la web de l'ICAC (www.icac.cat)